

Załącznik
do uchwały nr XC/634/23
Rady Miejskiej w Głownie
z dnia 29 listopada 2023 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
DLA GMINY MIASTA GŁOWNO NA LATA 2023-2028**

I. WPROWADZENIE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023-2028, jest aktualizacją zapisu znowelizowanej ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 535, poz. 289). Zgodnie z art. 6 ust.2 pkt 1 ww. ustawy do zadań własnych gminy należy w szczególności „Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej”. Priorytetowym celem Programu jest podejmowanie kompleksowych, interdyscyplinarnych działań mających na celu zapobieganie i zmniejszanie zjawiska przemocy domowej na terenie Miasta Główna.

Program zakłada stałą i bezpośrednią współpracę podmiotów funkcjonujących na terenie Miasta Główna w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej poprzez podniesienie efektywności podejmowanych działań, co może stanowić podstawę do stworzenia sprawnego i spójnego systemu, a tym samym może skutecznie doprowadzić do ograniczenia skali tego zjawiska.

Zgodnie z zapisem ustawy pod pojęciem:

- 1) przemocy domowej należy rozumieć- jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:
 - a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
 - b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
 - c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
 - d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
 - e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;
- 2) osobie doznającej przemocy domowej – należy przez to rozumieć:
 - a) małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
 - c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
 - d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
 - h) małoletniego,
– wobec których jest stosowana przemoc domowa;
- 3) osobie stosującej przemoc domową – należy przez to rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa w pkt 2;
- 4) świadku przemocy domowej – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę. Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego

świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2. na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Rodzina jest najważniejszym ogniwem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W domu powinniśmy się czuć bezpiecznie. Dom ma być miejscem, w którym jesteśmy kochani, chronieni, gdzie odzyskujemy siły po dniu pracy lub nauki. Jednak dla wielu ludzi dom nie jest spokojną przystanią, jest niebezpiecznym miejscem, gdzie doznają cierpień fizycznych i emocjonalnych, gdzie są również wykorzystywani seksualnie.

W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrz rodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc domowa charakteryzuje się tym, że:

- a) jest intencjonalna – przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary,
- b) siły są nierównomierne – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą; ofiara jest słabsza a sprawca silniejszy,
- c) narusza prawa i dobra osobiste – sprawca wykorzystuje przewagę sił, narusza podstawowe prawa ofiary, np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku, itp.,
- d) powoduje cierpienie i ból – sprawca narusza zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Zaklasyfikować ją należy do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Przemoc domowa prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych oraz negatywnych skutków psychologicznych. Przemoc powoduje nieodwracalne skutki w psychice ofiar, czego konsekwencją może być nieprawidłowe postrzeganie obrazu własnej osoby, poczucia wartości. Niezaspokojone potrzeby członków rodziny, zaburzenie struktury ról wewnątrzrodzinnych, zachwianie norm i systemu wartości rodzinnych powoduje, iż zjawisko przemocy domowej należy uznać za zachowanie patologiczne o dużej szkodliwości społecznej.

Przemoc domowa przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, poprzez psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Rzadko jest ona jednorazowym incydem. Zwykle przemoc ma charakter długofalowy i cykliczny.

Rodzaje przemocy domowej:

- przemoc fizyczna – naruszenie nietykalności fizycznej – to wszelkie działania polegające na użyciu siły, jest intencjonalnym zachowaniem powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko, np.: popychanie, szarpanie, kopanie, duszenie, krępowanie ruchów, itp.,
- przemoc psychiczna – naruszenie godności osobistej – to umyślne działania wykorzystujące mechanizmy psychologiczne, zawiera przymus i groźby np.; wyzywiska, ośmieszanie, upokarzanie (często w obecności innych osób), szantażowanie, narzucanie własnych poglądów, izolowanie od bliskich. Sprawca domaga się pełnego posłuszeństwa. Przemoc psychiczna niesie za sobą stałe poczucie zagrożenia przemocą fizyczną, wytwarza atmosferę napięcia i niepewności w domu, co doprowadza do degradacji psychicznej oraz poniżania

ofiary. Jest bardzo trudna do udowodnienia; brak widocznych śladów przemocy poddaje w wątpliwość prawdziwość tego, na co skarży się ofiara. Skutki przemocy psychicznej mogą powodować nieodwracalne zmiany w funkcjonowaniu ofiar,

- przemoc seksualna – naruszenie intymności- polega na wymuszaniu niechcianych przez ofiarę zachowań mających na celu zaspokojenie potrzeb seksualnych sprawcy. Jest to najbardziej wstydliva dla ofiar forma przemocy,
- zaniechanie – naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich - to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych osoby bliskiej. Najczęściej stosowana wobec dzieci. O zaniechaniu mówimy w sytuacji odrzucenia emocjonalnego dziecka, braku zainteresowania jego rozwojem, zdrowiem i higieną. Do niedawna funkcjonowało przekonanie, że dotyczy głównie dzieci, ale coraz częściej ujawniane są przypadki dotyczące osób starych, schorowanych, niepełnosprawnych,
- przemoc materialna/ekonomiczna – naruszanie własności – to wszelkie działania prowadzące do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy. Tą formą przemocy będzie między innymi: odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny, itp.

Przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana z różnych artykułów Kodeksu Karnego:

- art. 207 § 1 k.k. - znęcanie się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat,
- art. 191 § 1 k.k. - kto stosuje przemoc wobec osoby lub groźbę bezprawną w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3,
- art. 197 § k.k. - kto przemocą lub groźbą bezprawną, lub podstępem doprowadza inną osobę do obcowania płciowego, podlega karze pozbawienia wolności od 2 lat do 12 lat,
- art. 209 § 1 k.k. - kto uchyla się od wykonania obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości orzeczeniem sądowym, ugodą zawartą przed sądem albo innym organem albo inną umową, jeżeli łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosi co najmniej 3 miesiące, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku,
- art. 210 § 1 k.k. - kto wbrew obowiązkowi troszczenia się o małoletniego poniżej lat 15 albo o osobę nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny osobę tę porzuca, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5,
- art. 211 § 1 k.k. - kto wbrew woli osoby powołanej do opieki lub nadzoru, uprowadza lub zatrzymuje małoletniego poniżej lat 15 albo osobę nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Podstawowym aktem prawnym, regulującym zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą domową oraz osób stosujących przemoc jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 535, poz. 289). Ww. ustawa obliuguje samorząd gminny do tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym w szczególności poprzez:

- opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Skuteczne przeciwdziałanie przemocy wymaga współpracy i współdziałania wielu placówek, które zajmują się pomocą rodzinie i dziecku oraz służb odpowiedzialnych za nasze bezpieczeństwo. Współpraca placówek powinna dotyczyć wszystkich aspektów problemu przemocy, zaczynając od diagnozy, przez odpowiednią interwencję, a następnie łagodzenie i terapię urazów będących skutkami przemocy domowej.

Ciągłe narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga podjęcia działań zawartych w niniejszym programie.

II. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY NA TERENIE GMINY MIASTA GŁOWNO

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy.

Na terenie Gminy Miasta Głowno przemoc domowa występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu, niskimi dochodami. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny.

Ofiarami przemocy domowej są na ogół kobiety i dzieci, rzadko mężczyźni.

Problematykami związanymi z przemocą domową zajmowali się głównie pracownicy socjalni zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, policjanci-dzielnicowi oraz członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Głowna, przedstawiciele oświaty, służby zdrowia, sądownictwa oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych. Taka "koalicja" specjalistów różnych dziedzin i instytucji może pomóc nie tylko osobom uwikłanym w przemoc – osobom doświadczającym przemocy i stosującym ją, ale również całemu społeczeństwu, które będzie mogło lepiej funkcjonować w bezpiecznym otoczeniu.

Diagnoza sporządzona została na podstawie danych uzyskanych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Głownie, Komisariatu Policji w Głownie oraz Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Miasta Głowno, zwanego dalej Zespołem.

Celem działania pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji.

Według statystyki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Głownie z różnych form pomocy skorzystało w 2018 r. 446 rodzin, w 2019 r. – 395 rodzin, w 2020 r. – 354 rodziny, w 2021 – 275 rodzin, w 2022 r. - 232 rodziny. Głównym powodem przyznania świadczeń było bezrobocie - 192 rodziny w 2018 r., 145 rodzin w 2019 r., 119 rodzin w 2020 r., 106 rodzin w 2021 r., 88 rodzin w 2022 r., długotrwała lub ciężka choroba - 217 rodzin w 2018 r., 206 rodzin w 2019 r., 203 rodziny w 2020 r., 165 rodzin w 2021 r., 130 rodzin w 2022 r.; niepełnosprawność - 127 rodzin w 2018 r. 121 rodzin w 2019 r., 113 rodzin w 2020 r., 95 rodzin w 2021 r, 86 rodzin w 2022 r.; bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego - 83 rodziny w 2018 r., 59 rodzin w 2019 r., 72 rodziny w 2020 r., 33 rodziny w 2021 r., 32 rodziny w 2022 r. W 2018 r. podpisano 38 kontraktów socjalnych, w 2019 r. - 48, w 2020 r. - 26 kontraktów socjalnych, w 2021 r. - 30 kontraktów socjalnych, w 2022 r. - 34 kontrakty socjalne.

Procedura "Niebieskiej Karty" uruchomiona została przez pracowników socjalnych w 2018 r. 4 razy, w 2019 r. - 5 razy, w 2020 r. - 5 razy, w 2021 r. - 5 razy, 1 raz w 2022 r. Przymuszczalnie, dane te nie ukazują w pełni obrazu przemocy na terenie Gminy Miasta Głowno, gdyż członkowie rodziny często nie wyrażają zgody bądź wycofują się z wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty”.

Problemowi przemocy domowej często towarzyszą inne zjawiska patologiczne, m.in. nadużywanie alkoholu bądź innych substancji psychoaktywnych. W 2018 r. z pomocy ośrodka skorzystało 66 rodzin, skierowano 4 wnioski do GKRPA, w 2019 r. - 54 rodziny, wysłano 2 wnioski, w 2020 r. - 48 rodzin, skierowano 1 wniosek, w 2021 r. - 50 rodzin, wysłano 3 wnioski. Choroba alkoholowa stanowi czynnik ryzyka, okoliczność zwiększającą prawdopodobieństwo wystąpienia w danej rodzinie aktów przemocy. Alkohol redukuje zahamowania, wpływa na rozwój zachowań agresywnych osoby nietrzeźwej. W związku z tym w przeciwdziałaniu przemocy domowej nie można pominąć pracy z osobami uzależnionymi.

Dane uzyskane z Komisariatu Policji w Głownie potwierdzają występowanie przemocy domowej na terenie Głowna, przedstawia je poniższa tabela, porównująca ilość odnotowanej przemocy w latach 2018, 2019, 2020, 2021, 2022:

	Rok 2018		Rok 2019		Rok 2020		Rok 2021		Rok 2022	
Ilość przeprowadzonych interwencji domowych	62		48		42		93		105	
Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
	26	4	15	1	32	1	12	2	16	2
Liczba sprawców przemocy domowej	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
	1	28	2	14	3	33	6	15	1	13
Liczba procedur "Niebieska Karta"	wszczętych		wszczętych		wszczętych		wszczętych		wszczętych	
	22		17		23		13		10	
Liczba wizyt dzielnicowych w ramach procedury „Niebieska Karta”	86		79		203		142		67	

Stosowania przemocy dopuszcza się zdecydowanie większa liczba mężczyzn niż kobiet. Dodatkowo bardzo trudna do zdiagnozowania jest kwestia przemocy stosowanej wobec dzieci.

Wiele przypadków nie jest ewidencjonowanych, wręcz ukrywanych i maskowanych, zarówno przez sprawcę jak i ofiarę przemocy. Stąd tzw. "czarna liczba" nieujawnionych przypadków znęcania się nad dziećmi, która prawdopodobnie znacznie przewyższa rzeczywistą skalę zjawiska.

Zarządzeniem Nr 187/2023 Burmistrza Głowna z dnia 14 listopada 2023 r. został powołany Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Miasta Głowna, mający na celu integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy w szczególności:

- diagnozowanie problemu przemocy domowej,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,

- inicjonowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjonowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową.

W 2018 r. przewodniczący Zespołu zwołał 14 posiedzeń Zespołu, odbyło się 121 spotkań grup roboczych. Z danych Zespołu z 2018 r. wynika, że zarejestrowano 27 „Niebieskich Kart”. W 4 sprawach skierowano pismo do Prokuratury. W 33 przypadkach Zespół podjął decyzję o zakończeniu procedury „Niebieskiej Karty”. W 2019 r. odbyło się 16 posiedzeń Zespołu i 68 spotkań grup roboczych. W 2019 r. zarejestrowano 23 zgłoszeń przemocy w rodzinie. W 4 sprawach skierowano pismo do Prokuratury, 2 do Sądu Rejonowego w Zgierzu III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich i 2 wnioski. W 2019 r. zakończono procedurę „Niebieskiej Karty” w 16 sprawach. W 2020 r. odbyło się 22 posiedzeń Zespołu i 97 spotkań grup roboczych. W 2020 r. zarejestrowano 29 zgłoszeń przemocy w rodzinie. W 1 sprawie skierowano wniosek do Sądu Rejonowego w Zgierzu i 1 do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Głowna. Zespół wszczął procedurę "Niebieskiej Karty" w 29 sprawach. W 2020 r. zakończono procedurę „Niebieskiej Karty” w 26 sprawach. W 2021 r. odbyło się 15 posiedzeń Zespołu i 130 spotkań grup roboczych.

W 2021 r. zarejestrowano 19 zgłoszeń przemocy w rodzinie. W 1 sprawie skierowano pismo do Prokuratury, 1 do Sądu Rejonowego w Zgierzu III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich i 1 wniosek do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Głowna. W 2021 r. zakończono procedurę „Niebieskiej Karty” w 25 sprawach. W 2022 r. przewodniczący zwołał 11 posiedzeń Zespołu, odbyło się 71 spotkań grup roboczych. W 2022 r. zarejestrowano 11 zgłoszeń przemocy w rodzinie. W 2 sprawach skierowano wniosek do Sądu Rejonowego w Zgierzu. W 11 przypadkach Zespół podjął decyzję o zakończeniu procedury „Niebieskiej Karty”.

Istotnymi problemami przy realizacji programu związanego z przeciwdziałaniem przemocy domowej są:

- brak bazy lokalowej i mieszkań chronionych,
- brak możliwości izolowania sprawców przemocy,
- długi okres rozstrzygania spraw w sądach,
- funkcjonowanie stereotypów na temat przemocy.

III. ANALIZA SWOT ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE.

Opracowana diagnoza problemu przemocy domowej, a także potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej umożliwiły sporządzenie analizy SWOT (ang. Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse, Threats – zagrożenia), która określa mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia systemu przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Miasta Głowno.

Mocne strony:

- a) powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Miasta Głowno,
- b) znajomość środowiska,
- c) współpraca służb.

Słabe strony:

- a) zjawisko silnie zakorzenione w obyczajowości,
- b) niepełna diagnoza potrzeb w zakresie problemu przemocy domowej,

- c) brak specjalistów do pracy z rodziną w zakresie problemu przemocy domowej,
- d) małe zainteresowanie programami korekcyjno-edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc domową.

Szanse:

- a) zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową,
- b) stale kształcąca się kadra służb działających na rzecz rodzin.

Zagrożenia:

- a) bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów,
- b) brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy,
- c) poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc.

IV. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej ma za zadanie wprowadzić w życie działania, mające na celu: udzielanie pomocy ofiarom przemocy domowej, podejmowanie odpowiednich kroków wobec sprawców przemocy oraz zwrócenie uwagi społeczności lokalnej na zjawisko przemocy domowej.

Program wyznacza również główne kierunki działania Zespołu, w celu skutecznego reagowania na to zjawisko.

1. Program skierowany jest do:

- ofiar przemocy domowej, w tym dzieci, współmałżonków lub partnerów, osób starszych, niepełnosprawnych,
- sprawców przemocy w rodzinie,
- świadków przemocy w rodzinie,
- przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi, bądź dotkniętymi przemocą.

2. Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm. oraz z 2023 r. poz. 289 i 535),
- Ustawę z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 535),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz formularzy „Niebieskie Karty”,
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (Dz.U. 2023 poz. 1165),
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy (Dz.U. 2023 poz.1166),
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach (Dz.U.2023 poz. 1158),
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru pouczenia rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych dziecka, któremu pracownik socjalny zapewnił ochronę

w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową (Dz.U. 2023 poz. 1159),

- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach (Dz.U.2023 poz. 1164),
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie Zespołu Monitorującego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej (Dz. U. 2023 poz. 1161),
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz.U. 2023 poz. 1163).

3. Cel główny programu:

Przeciwdziałanie przemocy domowej, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy i ochrony osób doznających przemocy domowej na terenie Gminy Miasta Głowno.

4. Cele szczegółowe programu:

- a) zapobieganie występowania zjawiska przemocy domowej poprzez podniesienie poziomu świadomości i wrażliwości społeczności lokalnej na problem przemocy domowej:

DZIAŁANIA	REALIZATOR	TERMIN ZADANIA
- Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej poprzez zbieranie i analizowanie danych gromadzonych przez poszczególne instytucje i podmioty na terenie Gminy Miasta Głowno	Zespół Interdyscyplinarny; MOPS w Głownie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Głowna, Jednostki Oświatowe, Placówki Ochrony Zdrowia; Komisariat Policji	2023-2028
- Rozpowszechnianie informacji o instytucjach i możliwościach uzyskania pomocy w środowisku lokalnym	Zespół Interdyscyplinarny	2023-2028
- Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie problematyki przemocy poprzez m.in.: przeprowadzanie zajęć informacyjno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży – uczniów placówek oświatowych	Zespół Interdyscyplinarny; Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Głowna, Jednostki Oświatowe	2023-2028

- b) wspieranie i pomoc dla ofiar przemocy, zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy:

DZIAŁANIA	REALIZATOR	TERMIN ZADANIA
- Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego, (współpraca w ramach Zespołu; koordynacja działań jednostek pomocowych), poprzez: - Podejmowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą domową w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty” - Podejmowanie pracy z osobami/rodzinami dotkniętymi przemocą w oparciu o indywidualne plany pracy jednostek, systematyczne monitorowanie środowisk dotkniętych przemocą	Zespół Interdyscyplinarny; MOPS w Głownie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Głowna, Jednostki Oświatowe, Placówki Ochrony Zdrowia; Komisariat Policji	2023-2028
- Udzielanie specjalistycznego poradnictwa – psychologicznego, pedagogicznego, medycznego, socjalnego osobom/rodzinom dotkniętym przemocą	Zespół Interdyscyplinarny; MOPS w Głownie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Głowna, Jednostki Oświatowe, Placówki Ochrony Zdrowia; Komisariat Policji	2023-2028
- Praca socjalna z osobami/rodzinami dotkniętymi przemocą lub zagrożonymi wystąpieniem przemocy	MOPS w Głownie	2023-2028
- Organizowanie terapii dla ofiar i świadków przemocy	Placówki Ochrony Zdrowia	2023-2028

- c) zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc:

DZIAŁANIA	REALIZATOR	TERMIN ZADANIA
- Odseparowanie sprawców przemocy od ofiar i zakaz kontaktowania się z osobami krzywdzonymi	Komisariat Policji, Prokuratura, Sąd Rejonowy	2023-2028
- Prowadzenie psychoedukacji w zakresie korekty zachowań sprawców przemocy	Zespół Interdyscyplinarny; MOPS w Głownie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Głowna, Jednostki Oświatowe, Placówki Ochrony Zdrowia; Komisariat Policji, Przedstawiciele Sądu	2023-2028
- Udzielanie informacji oraz motywowanie sprawców przemocy do podejmowania leczenia psychoedukacyjnego, leczenia odwykowego	Zespół Interdyscyplinarny; MOPS w Głownie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Głowna, Jednostki Oświatowe, Placówki Ochrony Zdrowia; Komisariat Policji, Przedstawiciele Sądu	2023-2028

- d) poprawa skuteczności i efektywności działań instytucji zobowiązanych do przeciwdziałania przemocy domowej:

DZIAŁANIA	REALIZATOR	TERMIN ZADANIA
- Organizowanie specjalistycznych szkoleń podnoszących kwalifikacje i doskonalących umiejętności dla przedstawicieli jednostek realizujących zadania w obszarze przemocy domowej	Zespół Interdyscyplinary; MOPS w Głownie	2023-2028

V. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Realizatorzy Programu

W celu realizacji zadań określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej, na terenie Gminy Miasta Głowno został powołany Zespół Interdyscyplinary. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Komisariatu Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Głowna, placówek oświatowych, placówek ochrony zdrowia i Sądu, organizacje pozarządowe.

Obsługę administracyjną Zespołu zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Głownie.

2. Zasoby Miasta Głowna w zakresie realizacji Programu.

Zasoby ludzkie – specjaliści różnych dziedzin: pedagodzy, psychologowie, pracownicy socjalni, pielęgniarka środowiskowa, kuratorzy, terapeuci, asystenci rodziny, funkcjonariusze Policji;

Zasoby instytucjonalne Gminy Miasta Głowno:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Głowna,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Głownie,
- Komisariat Policji w Głownie,
- Placówki oświatowe,
- Placówki ochrony zdrowia.

VI. EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Spodziewane efekty Programu to stworzenie kompleksowej pomocy dla osób dotkniętych przemocą, podniesienie jakości świadczonych usług oraz podkreślenie partnerskiej roli organizacji pozarządowych w prowadzeniu działań w zakresie rozwiązywania problemów przemocy domowej na terenie Gminy Miasta Głowno.

W szczególności będą to:

- zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla osób dotkniętych przemocą domową oraz osób stosujących przemoc domową,
- zwiększenie wrażliwości i zaangażowania społeczeństwa w sprawy przeciwdziałania przemocy domowej,
- pogłębianie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem, poprzez programy edukacyjne w szkołach i przedszkolach,
- zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy domowej,

- zmniejszenia rozmiarów zjawiska przemocy domowej.

Istotą efektywności funkcjonowania Programu jest realizacja zadań w zakresie, formie i stopniu dostosowanym do potrzeb mieszkańców Główna, zgodnie z przyjętymi procedurami oraz stała współpraca uczestników Programu i monitoring działań.

PRZEWIDYWANE REZULTATY, WSKAŹNIKI WYKONANIA DZIAŁAŃ W ODNIESIENIU DO POSZCZEGÓLNYCH CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH.

CEL SZCZEGÓŁOWY

a) Zapobieganie występowania zjawiska przemocy domowej poprzez podniesienie poziomu świadomości i wrażliwości społeczności lokalnej na problem przemocy domowej:

Przewidziane do osiągnięcia rezultaty:

- zwiększenie skuteczności podejmowanych zadań poprzez interdyscyplinarną formułę,
- współpraca w zakresie przeciwdziałania przemocy poprzez funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego,
- pozyskanie danych obrazujących skalę zjawiska przemocy na terenie Miasta Główna,
- podniesienie poziomu wiedzy na temat zjawiska przemocy, obalanie mitów, stereotypów, mechanizmów przemocowych oraz sposobów i metod radzenia sobie w sytuacjach związanych z przemocą wśród uczniów i młodzieży oraz osób dorosłych.

Wskaźniki wykonania działań:

- liczba odbytych posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego,
- liczba posiedzeń grup diagnostyczno- pomocowych,
- liczba osób/rodzin, które zostały objęte pracą w ramach grup diagnostyczno- pomocowych,
- liczba zrealizowanych zajęć w zakresie edukacji dzieci i młodzieży,
- liczba placówek, instytucji i innych podmiotów, w których realizowane są zajęcia dla dzieci i młodzieży,
- nakład wydrukowanych ulotek dot. problematyki przemocy.

CEL SZCZEGÓŁOWY

b) Wspieranie i pomoc dla ofiar przemocy, zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy:

Przewidziane do osiągnięcia rezultaty:

- skuteczniejsza ochrona osób doznających przemocy,
- wdrażanie nowych rozwiązań w zakresie terapii i metod przeciwdziałania przemocy domowej,
- zwiększenie skuteczności świadczonej pomocy osobom uwikłanym w przemoc, skrócenie czasu oczekiwania od pierwszych sygnałów do etapu rozwiązywania problemu,
- koncentracja działań wobec osoby i rodziny a nie wobec zakresu zadań instytucji.

Wskaźniki wykonania działań:

- liczba prowadzonych Niebieskich Kart,
- liczba skierowanych wniosków do GKRPA dla Miasta Główna o leczenie odwykowe,
- liczba osób / rodzin objętych działaniami interdyscyplinarnych grup diagnostyczno- pomocowych,
- liczba udzielonych porad i usług specjalistycznych,
- liczba uczestników terapii dla ofiar przemocy i grupy wsparcia.

CEL SZCZEGÓŁOWY

c) zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc:

Przewidziane do osiągnięcia rezultaty:

- wzrost motywacji sprawców przemocy do rozwiązania problemu,
- wzrost zaufania do oferowanych możliwości pomocowych,
- ograniczanie liczby rodzin z problemem przemocy,
- nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych związanych z nagromadzeniem agresji i negatywnych emocji oraz innych problemów życia rodzinnego,
- przywracanie prawidłowych wzorców funkcjonowania w rodzinie.

Wskaźniki wykonania działań:

- liczba prowadzonych Niebieskich Kart,
- liczba wniosków złożonych do Sądu, Prokuratury,
- liczba osób zobowiązanych u których prowadzona była psychoedukacja w zakresie korekty zachowań sprawców przemocy,
- liczba osób skierowanych do odbycia programów korekcyjno-edukacyjnych przez instytucje wymiaru sprawiedliwości,
- liczba orzeczeń dozoru kuratorskiego, nakazów opuszczenia lokalu, zakazów kontaktowania się z osobami krzywdzonymi,
- liczba powtórnych interwencji w związku z przemocą w rodzinie Policji i innych instytucji,
- liczba ponownych zgłoszeń aktów przemocy przez osoby doznające przemocy,
- liczba osób nadużywających alkoholu, których sprawę skierowano do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Głowna.

CEL SZCZEGÓŁOWY

d) Poprawa skuteczności i efektywności działań instytucji zobowiązanych do przeciwdziałania przemocy domowej:

Przewidziane do osiągnięcia rezultaty:

- podniesienie kompetencji zawodowych osób zajmujących się bezpośrednio pracą z osobami uwikłanymi w przemoc,
- podniesienie jakości realizowanych zadań przez poszczególne podmioty realizujące zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,
- współpraca w zakresie interdyscyplinarnej formuły pracy z osobami uwikłanymi w przemoc,
- podniesienie skuteczności podejmowanych działań.

Wskaźniki wykonania działań:

- liczba przeprowadzonych szkoleń;
- liczba uczestników szkoleń;
- liczba grup objętych szkoleniami.

VII. MONITORING I EWALUACJA

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej będzie koordynowana przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Miasta Głowno.

Program monitorowany będzie przez Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Miasta Głowno. Program monitorowany będzie corocznie. Monitorowanie odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów uczestniczących w realizacji zadań, które przekazywane będą Przewodniczącemu Zespołu do ostatniego dnia lutego każdego roku.

Po przeanalizowaniu danych do 31 marca każdego roku Przewodniczący Zespołu przedkłada sprawozdanie Burmistrzowi Główna.

Niniejszy program podlega ewaluacji.

Ewaluację Programu prowadzi będzie Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Miasta Głowno we współpracy z wszystkimi instytucjami realizującymi Program.

Ewaluacja Programu ma na celu sprawdzanie efektywności prowadzonych działań, podejmowanych zadań i sposobów ich realizacji, by w konsekwencji zwiększać efektywność pracy poszczególnych jednostek w zakresie zjawiska przemocy domowej. Pozwoli na dostosowanie form wsparcia do potrzeb i problemów istniejących w Gminie Miasta Głowno. Ważna jest szybkość reagowania na ujawniane przypadki przemocy domowej, odpowiednie reagowanie i podejmowanie wszelkich dostępnych działań, by minimalizować przypadki przemocy domowej, łagodzić jej skutki, a także podnosić świadomość społeczną w tym zakresie.

Program poddawany jest ewaluacji corocznie, na podstawie analizy materiałów sprawozdawczych z poszczególnych instytucji oraz w oparciu o wskaźniki:

- liczba rodzin zarejestrowanych i zdiagnozowanych jako środowiska zagrożone występowaniem zjawiska przemocy, w stosunku do roku ubiegłego,
- liczba rozpowszechnionych informacji o instytucjach i możliwościach uzyskania pomocy w środowisku lokalnym,
- liczba przeprowadzonych zajęć informacyjno-edukacyjnych mających na celu edukację dzieci i młodzieży – uczniów placówek oświatowych w zakresie problematyki przemocy,
- liczba podejmowanych interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą domową,
- liczba wdrożeń procedury „Niebieska karta”,
- liczba udzielonego specjalistycznego poradnictwa - psychologicznego, pedagogicznego, medycznego, socjalnego osobom/rodzinom dotkniętym przemocą,
- liczba osób, które skierowano na terapię dla ofiar i świadków przemocy,
- liczba odseparowanych sprawców przemocy od ofiar,
- liczba sprawców przemocy uczestniczących w psychoedukacji w zakresie korekty swoich zachowań,
- liczba sprawców przemocy, którzy podjęli leczenie odwykowe,
- liczba organizowanych specjalistycznych szkoleń podnoszących kwalifikacje i doskonalących umiejętności dla przedstawicieli jednostek realizujących zadania w obszarze przemocy w rodzinie.

Bezpośredni nadzór nad realizacją programu oraz sprawozdawczością z jego realizacji podlega Przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego.

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Działania podejmowane w ramach realizacji programu, związane z osiągnięciem wyznaczonych celów, finansowane będą ze środków własnych Gminy Miasta Głowno w kwocie niezbędnej dla jego realizacji.

Środki finansowe na 2023 r. i kolejne lata na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej będą corocznie zabezpieczane w budżecie Gminy Miasta Głowno.

W 2023 r. na obsługę Zespołu Interdyscyplinarnego w budżecie Miasta przeznaczono 2 000,00 zł.

IX. ZAKOŃCZENIE

W związku ze zmieniającymi się uwarunkowaniami społeczno-ekonomicznymi, rozwojem procesów społecznych, potrzebami w tym zakresie, a także wymogami prawa, Program może podlegać zmianom w trybie zgodnym z trybem jego przyjęcia.